

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.023.04.2019

Pan
Prof. dr hab. Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/079 – Działania na rzecz ograniczenia powstawania odpadów z tworzyw sztucznych
i ich skutecznego zagospodarowania w Polsce

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Urząd Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4,31-004 Kraków (dalej: Urząd, UMK)

Kierownik jednostki kontrolowanej

Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa, od 2002 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Monitoring źródeł powstawania odpadów z tworzyw sztucznych, ich ilości oraz zagospodarowania.
2. Działania informacyjne oraz zachęcające do ograniczenia wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych.

Okres objęty kontrolą

Styczeń 2017 r. – grudzień 2019 r. Badania kontrolne mogą dotyczyć również działań wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały one związek z realizacją zadań z zakresu gospodarki odpadami w okresie objętym kontrolą. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata wcześniejsze okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Kontrolerzy

1. Anna Stochel - Łukasińska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/202/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r.,
2. Piotr del Fidali – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/200/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Działania podejmowane przez Gminę Miejską Kraków (dalej: Gminę) w zakresie gospodarowania odpadami ukierunkowane były na osiągnięcie wymaganych prawem poziomów recyklingu odpadów i przygotowania do ponownego użycia. Obowiązki w tym zakresie zostały wypełnione. Prezydent dysponował danymi wymaganymi do sporządzenia sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, jednak narzucona, obowiązującymi w czasie ich sporządzenia rozporządzeniami Ministra Środowiska³, forma tych sprawozdań nie zapewniała Gminie pełnych informacji o ostatecznym sposobie zagospodarowania znacznej części odpadów komunalnych. W 2017 r. 23,7% i 21% w 2018 r. odpadów z tworzyw sztucznych zostało poddanych recyklingowi, a odpowiednio 34,2% i 33,9% przekształcono termicznie z odzyskiem energii. Gmina nie miała wpływu na sposób zagospodarowania pozostałych 42% odpadów z tworzyw sztucznych w 2017 r. i 45% w 2018 r., które poddano innym procesom odzysku i unieszkodliwiania, w tym składowaniu⁴. NIK pozytywnie ocenia osiągnięty na terenie Gminy spadek ilości odebranych i zebranych odpadów z tworzyw sztucznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca o 6,7% z 15 kg w 2017 r. do 14 kg w 2018 r.⁵ oraz zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki tego strumienia odpadów z 3,2% w 2017 r. do 4,1% w 2018 r. Ponadto po wyłączeniu ze statystyk lat 2017-2018 danych z punktów skupu (wykazywanych dopiero w 2018 r.) stwierdzono spadek ilości odebranych i zebranych odpadów z tworzyw sztucznych o 4,7%. Powyższe uzasadnia, że sposób gospodarowania odpadami przez Gminę na obecnym etapie wpisywał się w hierarchię sposobów postępowania z odpadami, określoną w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁶. Zgodnie z tą hierarchią zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowanie do ponownego użycia oraz recykling stanowią najbardziej pożądany sposób zagospodarowania odpadów, w odróżnieniu od ich unieszkodliwiania.

Podejmowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o. (dalej: MPO) - jednostkę wyznaczoną przez Urząd do prowadzenia działań w ramach Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami - inicjatywy o charakterze informacyjno-edukacyjnym, w ocenie Izby, mogły przyczynić się do wzrostu skuteczności selektywnej zbiórki odpadów wytwarzanych z tworzyw sztucznych i ograniczenia ich wytwarzania.

Pozytywnie Izba ocenia przyjęcie i wdrażanie przez Urząd programu „Kraków bez plastiku”, służącego ograniczeniu stosowania w Urzędzie, jak i w jednostkach podległych wszelkiego rodzaju plastikowych opakowań.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (Dz. U. poz. 934). oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. U. poz. 1627).

⁴ W 2018 r. składowaniu poddano 1,4% odpadów.

⁵ Zwłaszcza pomimo ujmowania w sprawozdaniach o odpadach komunalnych, począwszy od 2018 r., danych o ilości odpadów zebranych w punktach skupu.

⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 701, ze zm., dalej: ustawa o odpadach.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Monitoring źródeł powstawania odpadów z tworzyw sztucznych, ich ilości oraz zagospodarowania

Opis stanu faktycznego

1.1. Uchwałą Rady Miasta NR LXI/863/12 z dnia 21 listopada 2012 r. przyjęto Program Ochrony Środowiska dla miasta Krakowa na lata 2012-2015 z uwzględnieniem zadań zrealizowanych w 2011 r. oraz perspektywą na lata 2016-2019. Gospodarka odpadami komunalnymi była jednym z zagadnień w zakresie ochrony środowiska. W diagnozie dotyczącej gospodarki odpadami w Programie wskazano, iż na terenie miasta nie identyfikuje się istotnych zagrożeń dla środowiska spowodowanych prowadzoną gospodarką odpadami. W ramach celów długoterminowych na lata 2016-2019 podano m.in:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów do wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB;
- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania wielomateriałowe, jak również odzysku energii z odpadów zgodnie z wymogami ochrony środowiska;
- zwiększenie udziału odzysku odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów;
- wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

(akta kontroli, str. 177-182)

1.2. W kontrolowanym okresie Gmina nie dysponowała odrębnym dokumentem programowym w zakresie gospodarki odpadami. Natomiast zgodnie z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁸ Prezydent corocznie sporządzał analizę gospodarki odpadami komunalnymi.

(akta kontroli, 3-8, 60-90, 323-345)

Ponadto w ramach działań mających służyć ograniczeniu odpadów z tworzyw sztucznych Rada Miasta Krakowa podjęła:

- uchwałę nr XII/2010/19 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie akcji „Plastikowa Butelka Zwrotna”, polegających na podjęciu wszelkich możliwych, koniecznych i prawnie dopuszczalnych działań polegających na promocji recyklingu poprzez wprowadzenie pilotażowego programu „Plastikowa Butelka Zwrotna”;
- uchwałę nr XIII/233/2019 z dnia 10 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie prowadzenia akcji „Kraków bez plastiku” polegających na podjęciu wszelkich możliwych, koniecznych i prawnie dopuszczalnych działań dążących do wyeliminowania z używania m.in. pojemników, naczyń i kubków plastikowych w Urzędzie Miasta Krakowa, jednostkach miejskich, jednostkach oświatowych i innych instytucjach

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 2010, ze zm.

zależnych i zastąpienie ich w miarę możliwości opakowaniami wielokrotnego użytku ze szkła lub metalu.

(akta kontroli, str. 3-8, 94-98)

Ze sprawozdań z realizacji uchwały nr XIII/233/2019 wynikało m.in., że: zarówno w Urzędzie jak i jednostkach podległych w znacznym stopniu wyeliminowano użytkowanie jednorazowych talerzy, kubków, sztućców. Stopniowo eliminowany był zakup wody w butelkach plastikowych. Promowane było picie wody z kranu z naczyń szklanych. Zrezygnowano również z używania toreb, siatek i reklamówek plastikowych na rzecz papierowych i tekstylnych.

(akta kontroli, str. 208-216)

Gmina Miejska Kraków nie korzystała z dofinansowania zewnętrznego przy opracowywaniu dokumentów programowych zawierających analizę stanu gospodarki odpadami oraz kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi obowiązujących w latach 2017-2019.

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173)

1.3. W Planie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Województwa Małopolskiego na lata 2016-2022 (dalej: WPGO) określone zostały cele związane z gospodarowaniem odpadami z tworzyw sztucznych, w tym m.in.:

- a) Wdrażanie hierarchii sposobów postępowania z odpadami,
- b) Utworzenie i utrzymanie zintegrowanej i samowystarczającej sieci instalacji, gospodarowania odpadami spełniających wymagania ochrony środowiska,
- c) Osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Osiągnięcie wyznaczonych wyżej celów miało być możliwe poprzez realizację wyznaczonych kierunków działań. W ramach działań służących zapobieganiu powstawaniu odpadów realizowanych przez Gminę wskazano m.in.:

- Lokalną platformę internetową na rzecz ZPO opracowaną częściowo na poziomie krajowym, realizowaną w kontekście lokalnym;
- programy i konkursy w celu podniesienia świadomości na temat strategii ograniczania odpadów w ramach Europejskiego Tygodnia Zapobiegania Powstawaniu Odpadów;
- budowę sieci napraw i ponownego użycia.

W ramach działań związanych z zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odpadów realizowanych przez Gminę wskazano m.in.:

- budowę (rozbudowę/modernizację) punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK),
- rozbudowę/modernizację instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych,
- rozbudowę/modernizację regionalnych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych;
- rozbudowę/modernizację składowisk odpadów komunalnych o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- wykonanie badań składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów (zamknięte w czasie 3 cykle badań wytwarzania i morfologii odpadów).

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173, 185-204)

Gmina podejmowała działania mające na celu realizację zadań wskazanych w WPGO. Wszystkie odpady zbierane w ramach Zintegrowanego Systemu

Gospodarki Odpadami Komunalnymi poddawane były procesom przetwarzania w instalacjach odpowiednich dla danego rodzaju odpadów.

Odpady zbierane z terenu Gminy Miejskiej Kraków przetwarzane były w następujących instalacjach:

- Instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów Barycz,
- Kompostowni odpadów zielonych Barycz,
- Składowisku odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne i obojętne Barycz,
- Sortowni odpadów selektywnie zbieranych Barycz,
- Zakładzie Demontażu odpadów wielogabarytowych, odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Powyższe instalacje są własnością MPO – Zarządcy Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy, któremu uchwałą Nr LII/697/12 z dnia 11 lipca 2012 r. Rada Miasta Krakowa powierzyła obowiązkowe zadanie własne utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy.

W 2018 r. MPO zmodernizowało Sortownię Odpadów Komunalnych Barycz. Podstawowym celem modernizacji sortowni było efektywniejsze wysortowanie odpadów surowcowych kierowanych do recyklingu ze strumienia odpadów zbieranych selektywnie dla zapewnienia w kolejnych latach uzyskania przez gminę wymaganych poziomów recyklingu wpisując się jednocześnie w założenia pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, którego jednym z założeń jest stworzenie warunków sprzyjających ograniczeniu liczby odpadów i zwiększeniu liczby ich recyklingu.

Ponadto od 1 kwietnia 2019 r. na terenie Gminy wdrożony został nowy system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dostosowując przepisy aktów prawa miejscowego do wymogów w zakresie jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie objętym WPGO. Zmiany te wynikały bezpośrednio z obowiązku dostosowania gminnych przepisów do treści rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.⁹

Koszt przeprowadzonej przez MPO modernizacji Sortowni Odpadów Komunalnych Barycz wyniósł ok. 24 000 tys. zł. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 MPO uzyskała dofinansowanie ze środków unijnych w wysokości 10 710 tys. zł.

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173)

W 2018 r. na zlecenie MPO Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach przeprowadził badania składu morfologicznego i struktury odpadów komunalnych odbieranych z nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Z raportu tego wynikało, iż celem badania była charakterystyka składu morfologicznego i określenie rzeczywistego udziału w wytwarzanych odpadach komunalnych zmieszanych i zbieranych selektywnie pięciu frakcji PMTS podlegających recyklingowi (papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i odpady wielomateriałowe). W raporcie przedstawiono analizę dot. odpadów pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pod kątem możliwości ich dalszego zagospodarowania w procesie recyklingu. W przypadku odpadów papieru scharakteryzowano je z uwzględnieniem możliwości poddania recyklingowi, w podziale na odpady opakowaniowe z papieru i nieopakowaniowe z papieru. W przypadku odpadów metalu – scharakteryzowano je w podziale na żelazne i nieżelazne. Odpady tworzyw sztucznych poddano analizie z uwzględnieniem odpadów opakowaniowych i nieopakowaniowych, z podziałem na odpady, które mogą być skierowane do

⁹ Dz. U. z 2019 r., poz. 2028.

recyklingu i odpady, których recykling może być utrudniony lub nieuzasadniony z technicznego lub ekonomicznego punktu widzenia. W przypadku odpadów szkła dokonano ich podziału na szkło opakowaniowe i nieopakowaniowe. Analogiczne wyniki przedstawiono dla odpadów zbieranych w sposób selektywny.

(akta kontroli, str. 99-161)

1.4. W Krajowym Programie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów (dalej: KPZPO) zawarto rekomendowane działania dotyczące gmin, w tym:

- Lokalna platforma internetowa na rzecz Zapobiegania Powstawania Odpadów (2015-2017),
- promowanie i wspieranie budowy sieci napraw i ponownego użycia (2014-2018).

(akta kontroli, str. 205-207)

Na terenie Gminy realizowane były zadania wynikające z KPZPO w zakresie działań na rzecz powstania Lokalnej platformy internetowej na rzecz Zapobiegania Powstawaniu Odpadów poprzez: upowszechnianie za pośrednictwem serwisu internetowego MPO dostępu do platformy *naszesmieci.pl* (akcje *Kupuję odpowiedzialnie i śmieć mniej, Dobre praktyki w Twoim sklepie, O sposobach za pomocą których możesz zmniejszyć ilość produkowanych śmieci i lepiej wykorzystać cenne surowce*), a także bieżące aktualizowanie informacji z zakresu gospodarowania odpadami (w tym zapobiegania ich powstawaniu) dla mieszkańców gminy i promocję akcji i programów organizowanych przez MPO. Realizowane przez MPO programy edukacyjne w latach 2017-2019 promowały mniej konsumpcyjny styl życia. Przykładowo realizowany od 2016 r. program „100% Korzyści”, w ramach którego niepotrzebne, ale przydatne tekstylia odbierane bezpośrednio od mieszkańców są selekcionowane przez pracowników Polskiego Czerwonego Krzyża i przekazywane osobom potrzebującym. Pozostałe rzeczy nie nadające się do używania przekazywane są jako odpady do zagospodarowania w instalacjach. Ponadto MPO z odpadów drewnianych wyodrębnionych z selektywnie zebranych odpadów wielogabarytowych wykonywało budki lęgowe i karmniki dla ptaków, które były rozdysponowywane podczas różnego rodzaju wydarzeń organizowanych na terenie Gminy.

Od kwietnia 2016 r. Wydział Gospodarki Komunalnej UMK w ramach Programu INTERREG EUROPE realizował projekt INTERWASTE Międzyregionalna wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Miasta Europejskiego Dziedzictwa. Realizując przedmiotowy projekt sporządzone zostało opracowanie „Analizy możliwości realizacji punktu napraw i ponownego użycia produktów na terenie Gminy Miejskiej Kraków”. Analiza zawierała m.in.: harmonogram etapów realizacji przedmiotowej inwestycji, kalkulację kosztów, źródło finansowania, mocne/słabe strony oraz korzyści/zagrożenia wynikające z realizacji inwestycji oraz jej efekt ekologiczny. Pozyskane informacje mają pozwolić na odpowiednie przygotowanie się do realizacji inwestycji na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173)

1.5. Gmina dysponowała bieżącymi danymi o odebranych i zebranych odpadach komunalnych i ich zagospodarowaniu, wymaganymi art. 9n, 9na 9nb (z uwzględnieniem art. 9oa) ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sprawozdanie Prezydenta Miasta Krakowa z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2017 r. (dalej: *sprawozdanie o odpadach komunalnych*) sporządzono na podstawie 58 sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości¹⁰,

¹⁰ Art. 9n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

dwóch sprawozdań podmiotu prowadzącego punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych¹¹ i pięciu informacji podmiotów prowadzących regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych¹². Sprawozdanie o odpadach komunalnych za 2018 r. sporządzono na podstawie odpowiednio 52, dwóch i trzech sprawozdań oraz 50¹³ sprawozdań podmiotów zbierających odpady komunalne.

(akta kontroli str. 260-271, 304-306, 318-322, 362-364)

Sprawozdania składane przez podmioty weryfikowano w Referacie Gospodarki Odpadami Komunalnymi i Czystości w Wydziale Gospodarki Komunalnej UMK pod względem rzetelności i terminowości ich przekazania. W okresie objętym kontrolą wydano sześć decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na podmioty zajmujące się odbieraniem odpadów komunalnych¹⁴. Łączna wysokość nałożonych kar wyniosła 2,0 tys. zł, a wynikały one z przekazania sprawozdań po terminie określonym w art. 9n ust. 2 ww. ustawy. Kary nakładano w wysokościach określonych w art. 9x ust. 1 pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(akta kontroli str. 174-176)

Ponadto w 2020 r. (do 14 lutego 2020 r.) wszczęto dwa postępowania w sprawie nałożenia kary na przedsiębiorcę. Dotyczyły one przekazania sprawozdania po terminie oraz sporządzenia sprawozdania niezgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

(akta kontroli str. 174-176)

Sprawozdania o odpadach komunalnych za 2017 r. i 2018 r. sporządzono z wykorzystaniem platformy *Baza danych o środowisku* i przekazano w terminach określonych w art. 9q ust. 2 ustawy o porządku i czystości w gminach Marszałkowi Województwa Małopolskiego oraz Małopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Krakowie¹⁵.

(akta kontroli str. 3-90, 94-98)

Sprawozdania za 2019 r. nie sporządzono do dnia zakończenia kontroli z uwagi na przedłużenie terminu złożenia tego sprawozdania poprzez BDO¹⁶ (art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw¹⁷) do 30 czerwca 2020 r. w przypadku podmiotów odbierających i zbierających odpady, a w przypadku gmin do 31 sierpnia 2020 r.

Złożone sprawozdania zostały przygotowane poprawnie pod względem rachunkowym, a z wykazanych danych wynika, że Gmina osiągnęła wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metali i szkła, zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które wyniosły 32,1% w 2017 r. i 42,0% w 2018 r. Odpady z tworzyw sztucznych wykazane w sprawozdaniach obejmowały kod 15 01 02 *opakowania z tworzyw sztucznych*, w sprawozdaniach

¹¹ Art. 9na ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

¹² Art. 9oa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

¹³ W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2018 r. art. 9nb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

¹⁴ Jedną decyzję wydano w 2017 r., a pięć w 2018 r. W 2019 r. nie nakładano na przedsiębiorców kar w związku ze stwierdzeniem nierzetelności danych w sprawozdaniach lub ich nieterminowego przekazania.

¹⁵ Za 2017 r. 29 marca 2018 r. (korektę złożono 25 czerwca 2018 r.), za 2018 r. 27 marca 2019 r. (korektę złożono 10 lipca 2019 r.)

¹⁶ Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

¹⁷ Dz. U. poz. 150.

wykazano również odpady z mechanicznej obróbki odpadów o kodzie 19 12 04 *tworzywa sztuczne iguma*. W sprawozdaniach nie wykazano odpadów komunalnych segregowanych i gromadzonych selektywnie (z wyłączeniem podgrupy 15 01) o kodzie 20 01 39 *tworzywa sztuczne*.

(akta kontroli str. 3-90, 362-364)

Do sporządzenia sprawozdań o odpadach komunalnych za 2017 r. i 2018 r. przyjęto do wyliczeń wskaźnik Głównego Urzędu Statystycznego *masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca na terenie województwa za lata poprzedzające okresy sprawozdawcze* (odpowiednio za 2016 r. i 2017 r.)

(akta kontroli str.3-90, 301-303, 317)

Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krakowa (dalej: *Dyrektor*) wyjaśnił, że wskaźnik za dany rok publikowany jest przez Główny Urząd Statystyczny w roku następnym, na podstawie informacji z przekazywanych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za dany rok sprawozdawczy.

(akta kontroli str. 307-310)

1.6. Z danych o ilości poszczególnych strumieni odpadów odebranych od mieszkańców¹⁸ i zebranych z terenu Gminy w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (2017 r. i 2018 r.) oraz punktach skupu (tylko w 2018 r.)¹⁹ wykazanych w sprawozdaniach o odpadach komunalnych wynika m.in., że:

- w 2017 r. z terenu Gminy zebrano i odebrano 335 737,972 ton odpadów komunalnych (z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych zaliczanych do grupy 17), w tym 63,9% stanowiły odpady zmieszane, a łącznie 3,7% odpady: z papieru i tektury²⁰ (0,4%), metalu²¹ (0,002%), szkła²² (2,8%) i tworzyw sztucznych²³ (0,4%),
- w 2018 r. odebrano i zebrano z terenu Gminy 361 246,317 ton odpadów komunalnych (z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych zaliczanych do grupy 17), w tym 61,5% stanowiły odpady zmieszane, a łącznie 7,0% odpady: z papieru i tektury (1,9%), metalu (1,7%), szkła (2,8%) i tworzyw sztucznych (0,6%).

(akta kontroli str. 3-90, 92-93, 254-259, 279-300, 362-364)

W 2018 r. w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła zarówno ilość odebranych i zebranych wszystkich odpadów komunalnych (o 7,6%), jak również odpadów z tworzyw sztucznych (o 36,1%, z 1 501,855 ton w 2017 r. do 2 043,315 ton w 2018 r.). Większy przyrost ilości odpadów z tworzyw sztucznych niż w przypadku łącznej masy odpadów komunalnych wynika z ujęcia w sprawozdaniu o odpadach komunalnych począwszy od 2018 r. danych z punktów skupu. Porównując dane za 2017 r. i 2018 r., z wyłączeniem odpadów zebranych w 2018 r. w punktach skupu, można stwierdzić, że w 2018 r. wystąpił:

- wzrost ilości wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych o 4,0% (z 335 737,972 ton w 2017 r. do 349 199,443 ton w 2018 r.),
- spadek ilości odebranych i zebranych odpadów z tworzyw sztucznych o 4,7% (z 1 501,855 ton w 2017 r. do 1 430,819 ton w 2018 r.).

¹⁸ Odpowiednio: cz. IIa, IIc i II d sprawozdania o odpadach komunalnych za 2017 r. oraz cz. II sprawozdania o odpadach komunalnych za 2018 r.

¹⁹ Odpowiednio: cz. III sprawozdania o odpadach komunalnych za 2017 r. oraz cz. Va i VIa sprawozdania o odpadach komunalnych za 2018 r.

²⁰ Kody: 15 01 01 oraz 20 01 01.

²¹ Kody: 15 01 04 oraz 20 01 40.

²² Kody: 15 01 07 oraz 20 01 02.

²³ Kody: 15 01 02 oraz 20 01 39.

(akta kontroli str. 3-90, 92-93, 254-259, 279-300, 362-364)

Z danych²⁴ ujętych w sprawozdaniach o odpadach komunalnych za 2017 r. i 2018 r. wynika, że udział poszczególnych form zagospodarowania odpadów w łącznej masie odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy kształtował się następująco:

- dla wszystkich frakcji odpadów (z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych):
 - w 2017 r.: 55,0% inne procesy odzysku, 34,2% przekształcanie termiczne/paliwo, 9,9% recykling, 0,9% inne procesy unieszkodliwiania,
 - w 2018 r.: 50,5% inne procesy odzysku, 33,9% przekształcanie termiczne/paliwo, 8,7% recykling, 6,0% magazynowanie, 0,8% składowiska i inne procesy unieszkodliwiania,
- dla odpadów z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych):
 - w 2017 r.: 99,4% inne procesy odzysku, 0,6% recykling,
 - w 2018 r.: 68,0% inne procesy odzysku, 31,9% recykling, 0,1% magazynowanie.

Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że w przypadku zdecydowanej większości odebranych i zebranych odpadów komunalnych, w tym także odpadów z tworzyw sztucznych, jako sposób zagospodarowania wskazane zostały inne procesy odzysku, w których dominujący udział miał proces przejściowy, który nie stanowi ostatecznego sposobu zagospodarowania odpadów, tj. proces oznaczony kodem R12²⁵. Udział masy odpadów, dla których wskazano jako sposób zagospodarowania proces R12 w łącznej masie odebranych i zebranych odpadów komunalnych wynosił odpowiednio: 55,0% (184 488,727 ton) w 2017 r. oraz 50,5% (182 434,062 ton) w 2018 r. Natomiast w przypadku odpadów z tworzyw sztucznych wskaźniki te kształtowały się na poziomie 99,4% (1 493,325 ton) w 2017 r. oraz 68,0% (1 389,740 ton) w 2018 r.

(akta kontroli str. 3-90, 92-93, 254-259, 279-300, 362-364)

Biorąc pod uwagę powyższe informacje NIK zwraca uwagę, że przyjęty (narzucony jednostce samorządu terytorialnego) system sprawozdawczy w zakresie odpadów komunalnych nie umożliwia ustalenia wprost ilości wytworzonych odpadów z tworzyw sztucznych oraz zidentyfikowania pełnego i ostatecznego sposobu zagospodarowania tych odpadów, ponieważ:

- w sprawozdaniach nie dokonuje się ustalenia (szacunkowego) całkowitej ilości wytworzonych odpadów z tworzyw sztucznych, a dane sprawozdawcze w tym zakresie dotyczą jedynie selektywnie odebranych i zebranych odpadów, co nie uwzględnia ilości tych odpadów znajdujących się w odpadach zmieszanych,
- brak jest szczegółowych danych o rezultatach procesów przetwarzania odpadów w instalacjach, wskazujących jakie ilości odpadów materiałowych (papier, metal, szkło, tworzywa sztuczne) zostały ostatecznie wytworzone wtórnie (wysortowane m.in. z odpadów zmieszanych) po zakończeniu tych procesów oraz pełnych danych dotyczących dalszego (ostatecznego) sposobu zagospodarowania tych odpadów.

W celu ustalenia szacunkowego wpływu operacji w instalacjach przetwarzania odpadów na wzrost wielkości strumienia odpadów materiałowych (papier i tektura,

²⁴ Na potrzeby analizy danych zawartych w sprawozdaniach o odpadach komunalnych za 2017 r. i 2018 r., w celu identyfikacji poszczególnych sposobów zagospodarowania odebranych i zebranych odpadów dokonano następującej agregacji danych: przekształcanie termiczne/paliwo (kod procesu: R1), recykling (kod procesu: R2-R9), inne procesy odzysku (kod procesu: R10-R15, odzysk poza instalacjami), składowiska (kod procesu: D1, D5), inne procesy, unieszkodliwiania (kod procesu: D2-D4, D6-D15), przekazanie osobom fizycznym, brak informacji – zbieranie (tylko w 2017 r.), magazynowanie.

²⁵ Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11

metal, szkło i tworzywa sztuczne) odebranych i zebranych z terenu Gminy, w toku kontroli dokonano kalkulacji²⁶, w której uwzględniono te ilości dodatkowo „wysortowanych” odpadów materiałowych, które następnie poddano procesom przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu.

W rezultacie przeprowadzonych kalkulacji obliczono ilości wtórnie wytworzonych odpadów materiałowych, w tej części która zwiększyła masę pierwotnie odebranych i zebranych (w sposób selektywny) odpadów przeznaczonych do przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu²⁷. Dane te stanowiły podstawę do ustalenia wskaźnika skuteczności procesów przetwarzania odpadów w instalacjach.

Skalkulowano, że w wyniku procesów przetwarzania w instalacjach wtórnie wytworzono „dodatkowe” masy odpadów materiałowych w następujących ilościach:

- papier i tektura²⁸: 5 629,404 ton²⁹ w 2017 r. oraz 6 418,115 ton³⁰ w 2018 r.,
- szkło³¹: 713,781 ton³² w 2017 r. oraz 763,648 ton³³ w 2018 r.,
- metal³⁴: 5 318,770 ton³⁵ w 2017 r. oraz 5 081,817 ton³⁶ w 2018 r.,
- tworzywa sztuczne³⁷: 9 937,923 ton³⁸ w 2017 r. oraz 8 706,739 ton³⁹ w 2018 r.

Ilość odpadów o kodach 20 03 01 i 20 01 99 pomniejszono o ilości wysortowanych z nich odpadów materiałowych (papier i tektura, metal, szkło, tworzywa sztuczne).

Następnie powyższe dane uwzględniono w sposobach zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów⁴⁰. Uwzględniając powyższe dane o strumieniu wtórnym (wtórnie wytworzonych odpadach materiałowych) ponownie przeliczono dane o sposobach zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów w 2017 r. i 2018 r.

Ustalono że zagospodarowanie odebranych i zebranych odpadów komunalnych wg danych zawartych w sprawozdaniach za 2017 r. i 2018 r. z uwzględnieniem odpadów wytworzonych „wtórnie” w części, w której poddano je recyklingowi lub przygotowaniu do ponownego użycia kształtowało się następująco:

- dla wszystkich frakcji odpadów (z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych):
 - w 2017 r.: 44,9% inne procesy odzysku, 34,2% przekształcanie termiczne/paliwo, 20,0% recykling, 0,9% składowiska i inne procesy unieszkodliwiania,
 - w 2018 r.: 39,6% inne procesy odzysku, 33,9% przekształcanie termiczne/paliwo, 18,2% recykling, 6,0% magazynowanie, 2,3% składowiska i inne procesy unieszkodliwiania,
- dla odpadów z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych):

²⁶ Wykorzystano do tego celu dane przedstawione w cz. Va sprawozdania za 2017 r. oraz w cz. VIIIa sprawozdania za 2018 r. oraz dodatkowe informacje, którymi dysponowała kontrolowana jednostka.

²⁷ Stąd też dane wykazane w niektórych pozycjach w cz. Va sprawozdania za 2017 r. oraz w cz. VIIIa sprawozdania za 2018 r. o masie odpadów przygotowanych do ponownego użycia lub recyklingu mogą przewyższać masę odebranych i zebranych odpadów danego rodzaju.

²⁸ Kody: 15 01 01, 19 12 01, 20 01 01.

²⁹ 3 382,448 ton wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99, a 2 246,956 ton z odpadów o kodzie 20 03 01.

³⁰ 2 480,566 ton wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99, a 3 937,549 ton z odpadów o kodzie 20 03 01.

³¹ Kody: 15 01 07, 19 12 05, 20 01 02.

³² 713,744 ton wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99, a 0,037 ton z odpadów o kodzie 20 03 01.

³³ Wszystkie wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99.

³⁴ Kody: 15 01 04, 19 12 02, 19 12 03, 20 01 40.

³⁵ 1 010,814 ton wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99, a 4 307,956 ton z odpadów o kodzie 20 03 01.

³⁶ 818,968 ton wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99, a 4 262,849 ton z odpadów o kodzie 20 03 01.

³⁷ Kody: 15 01 02, 19 12 04, 20 01 39.

³⁸ 5 821,870 ton wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99, a 4 116,053 ton z odpadów o kodzie 20 03 01.

³⁹ 3 310,250 ton wysortowano z odpadów o kodzie 20 01 99, a 5 396,489 ton z odpadów o kodzie 20 03 01.

⁴⁰ Przyjęto założenie, że jeżeli masa danego rodzaju odpadów materiałowych przygotowanych do ponownego użycia lub recyklingu (wskazana w cz. Va sprawozdania za 2017 r. oraz w cz. VIIIa sprawozdania za 2018 r.) jest wyższa niż masa tych odpadów zebranych pierwotnie, dla których wskazano jako sposób zagospodarowania procesy R2-R9 (w częściach IIa,c oraz III sprawozdania za 2017 r. oraz w cz. IIa,b, Vb, VIb sprawozdania za 2018 r.), to źródłem zwiększenia powyższych ilości w pierwszej kolejności są odpady pierwotnie odebrane i zebrane (w sposób selektywny), dla których wskazano jako zagospodarowanie inne procesy odzysku, a dopiero następnie odpady zmieszane (20 03 01) i inne frakcje zbierane selektywnie (20 01 99).

- w 2017 r.: 96,1% recykling, 3,9% inne procesy odzysku,
- w 2018 r.: 97,5% recykling, 2,5% inne procesy odzysku, 0,02% magazynowanie.

Powyższe dane w zakresie odpadów z tworzyw sztucznych odnoszą się jedynie do ilości odpadów zebranych w sposób selektywny (strumień pierwotny), po uwzględnieniu odpadów wytworzonych wtórnie w instalacjach (strumień wtórny), ale tylko w tej części, w jakiej odpady te poddano procesom przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu. Nie uwzględniają one poddanych innym niż recykling procesom zagospodarowania: ilości odpadów z tworzyw sztucznych, które zawarte były w odpadach zmieszanych oraz ilości odpadów materiałowych, które zostały wtórnie wytworzone w instalacjach. Tym samym wskaźniki dla tworzyw sztucznych, zdaniem NIK, nie stanowią wiarygodnych informacji o faktycznym sposobie zagospodarowania wszystkich wytworzonych odpadów tego rodzaju.

(akta kontroli str. 3-90, 92-93, 254-259, 279-300, 362-364)

Z uwagi na to, iż przedstawione w sprawozdaniach informacje nie odzwierciedlają w pełni ilości faktycznie wytworzonych odpadów materiałowych oraz sposobu ich zagospodarowania oszacowano ilości wytworzonych odpadów materiałowych (odrębnie dla papieru i tektury, metalu, szkła oraz tworzyw sztucznych) i sposobów ich zagospodarowania, a także dokonano obliczeń w zakresie ilości wytworzonych odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca Gminy (w tym również w podziale na poszczególne odpady materiałowe) oraz skuteczności prowadzonych procesów przetwarzania w instalacjach w odniesieniu do strumienia odpadów zmieszanych. W wyniku tych kalkulacji ustalono, że:

- ilość odpadów komunalnych przypadająca na jednego mieszkańca Gminy zwiększyła się z 453 kg w 2017 r. do 486 kg w 2018 r., tj. o 7,3%, a wyłączając dane o ilości zebranych w 2018 r. odpadów w punktach skupu wzrost ten wyniósł 3,8% (do 470 kg w 2018 r.),
- ilość odpadów z tworzyw sztucznych przypadająca na jednego mieszkańca Gminy – obliczona na podstawie łącznej masy odpadów odebranych i zebranych selektywnie (strumień pierwotny) oraz masy odpadów wytworzonych wtórnie w instalacjach (strumień wtórny), ale tylko w tej części, w jakiej odpady te poddano procesom przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu zmniejszyła się z 15 kg w 2017 r. do 14 kg w 2018 r., tj. o 6,7%,
- ilość wytworzonych odpadów z tworzyw sztucznych oszacowano⁴¹ na 46 298,266 ton w 2017 r. oraz 49 815,867 ton w 2018 r.,
- ilość odpadów z tworzyw sztucznych przypadająca na jednego mieszkańca Gminy – uwzględniając oszacowaną masę wytworzonych odpadów – zwiększyła się z 63 kg w 2017 r. do 67 kg w 2018 r., tj. o 7,2%, a wyłączając dane o ilości zebranych w 2018 r. odpadów komunalnych w punktach skupu wzrost ten wyniósł 5,9% (do 66 kg w 2018 r.),
- skuteczność selektywnej zbiórki odpadów z tworzyw sztucznych⁴² wyniosła 3,2% w 2017 r. oraz 4,1% w 2018 r., a biorąc pod uwagę dane z 2018 r. jej poziom był najniższy wśród frakcji materiałowych – szkło (42,6%), papier i tektura (11,7%) i metal (45,0%),
- skuteczność instalacji w „wysortowywaniu” odpadów z tworzyw sztucznych

⁴¹ Tzw. strumień teoretyczny wytworzonych odpadów materiałowych obliczono na podstawie łącznej ilości odebranych i zebranych odpadów komunalnych, wykazanej odpowiednio w sprawozdaniach o odpadach komunalnych za 2017 r. i 2018 r., z uwzględnieniem danych o składzie morfologicznym odpadów komunalnych, które przedstawiono w badaniu składu morfologicznego i struktury odpadów komunalnych odbieranych z nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Kraków - raport za 2018 r. oraz proporcjonalnie do udziału liczby ludności w gminie miejskiej Kraków, tj. miasta powyżej 50 tys. ludności.

⁴² Obliczona jako relacja odebranych i zebranych w danym roku odpadów z tworzyw sztucznych do oszacowanej ilości wytworzonych odpadów materiałowych.

(m.in. z odpadów zmieszanych)⁴³ wyniosła 21,5% w 2017 r. oraz 17,5% w 2018 r., a biorąc pod uwagę dane z 2018 r. poziom ten był niższy niż dla metalu (37,1%), ale wyższy niż w przypadku papieru i tektury (10,9%) oraz szkła (3,2%),

- udział masy odpadów z tworzyw sztucznych poddanych poszczególnym sposobom zagospodarowania w łącznej masie wytworzonych odpadów tego rodzaju oszacowano w następujących proporcjach:
 - recykling (i przygotowanie do ponownego użycia)⁴⁴: 23,7% w 2017 r. oraz 21,0% w 2018 r.,
 - przekształcanie termiczne (z odzyskiem energii)⁴⁵: 34,2% w 2017 r. oraz 33,9% w 2018 r.,
 - magazynowanie⁴⁶: 0% w 2017 r. oraz 0,005% w 2018 r.,
 - składowanie⁴⁷: 0,03% w 2017 r. oraz 1,4% w 2018 r.,
 - inne procesy (ostateczne zagospodarowanie nie jest znane)⁴⁸: 42,0% w 2017 r. oraz 43,6% w 2018 r.
- biorąc po uwagę dane za 2018 r. (uwzględniając składowanie w innych procesach odzysku i unieszkodliwiania) w przypadku wszystkich odpadów materiałowych łączny wskaźnik dla recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz przekształcania termicznego ukształtował się powyżej 50%. Dla tworzyw sztucznych wyniósł on 54,9%. W odniesieniu do pozostałych odpadów materiałowych wskaźnik ten wyniósł dla metalu – 99,3%, dla szkła 78,4%, dla papieru i tektury – 56,5%.

Wzrost ilości odebranych i zebranych w 2018 r. odpadów z tworzyw sztucznych w stosunku do 2017 r., wynikał z ujmowania, począwszy od 2018 r.,

⁴³ Obliczona jako relacja ilości odpadów wytworzonych wtórnie w instalacjach, w części, w jakiej odpady te poddano procesom przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu (strumień wtórny) do oszacowanej ilości wytworzonych odpadów materiałowych.

⁴⁴ Dane wskazane w cz. Va sprawozdania za 2017 r. lub w cz. VIIIa sprawozdania za 2018 r.

⁴⁵ Ilość odpadów materiałowych poddanych procesom przekształcania termicznego oszacowano dla tych jednostek, na terenie których funkcjonowała spalarnia odpadów. W kalkulacji wykorzystano łączną ilość odpadów zmieszanych (20 03 01) przekazanych do takiej instalacji przy uwzględnieniu danych komunalnych, które przedstawiono w badaniu składu morfologicznego i struktury odpadów komunalnych odbieranych z nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Kraków - raport za 2018 r..

⁴⁶ Dane wskazane w cz. IId (i IIIa –) sprawozdania za 2017 r. lub w częściach IV, Vc, VIc sprawozdania za 2018 r.

⁴⁷ Poziom składowania poszczególnych frakcji odpadów materiałowych oszacowano łącznie na podstawie:

- ilości odpadów materiałowych poddanych składowaniu, wskazanych w cz. IIa, IIc i III sprawozdania za 2017 r. lub w cz. IIIa, IIIb, Vb i VIb sprawozdania za 2018 r., którym przyporządkowano kody procesu zagospodarowania D1 i D5,
- sumarycznej masy: odpadów zmieszanych (20 03 01) wprost przeznaczonych do składowania (cz. IIa, IIc i III sprawozdania za 2017 r. lub cz. IIIa, IIIb, Vb i VIb sprawozdania za 2018 r. – kod procesu zagospodarowania D1 i D5) oraz masy odpadów, powstałych po sortowaniu zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania (cz. IV sprawozdania za 2017 r. lub cz. VIIb sprawozdania za 2018 r.), z uwzględnieniem (w odniesieniu do ww. sumarycznej masy) danych o składzie morfologicznym odpadów komunalnych, które przedstawiono w badaniu składu morfologicznego i struktury odpadów komunalnych odbieranych z nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Kraków - raport za 2018 r. oraz proporcjonalnie do udziału liczby ludności w gminie miejskiej Kraków.,

- danych o masie odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania (cz. IV sprawozdania za 2017 r. lub cz. VIIa sprawozdania za 2018 r.), z uwzględnieniem udziału poszczególnych frakcji odpadów materiałowych w łącznej ilości odpadów gromadzonych w sposób selektywny.

Zmiany w oszacowanym poziomie składowania pomiędzy 2017 r. i 2018 r. związane były przede wszystkim ze zmianą sposobu sporządzania sprawozdań w zakresie wykazywania pozostałości z sortowania i mech.-biol. przetwarzania przeznaczonych do składowania. W 2017 r. pozycja ta obejmowała odpady o kodzie 19 12 12, a w 2018 r. uwzględniano w niej dodatkowo odpady o kodach: 19 12 01, 12 12 07, 12 12 08, 19 05 03, 19 05 99, 19 06 04.

Należy przy tym wskazać, że przyjęty poziom składowania poszczególnych frakcji odpadów materiałowych jest poziomem szacunkowym, który w przybliżony sposób opisuje stan faktyczny. Niezależnie jednak od stopnia, w jakim ten szacunek zbliża się do rzeczywistości, to nie ma to decydującego wpływu na wynik analiz przeprowadzonych przez NIK. Ewentualne różnice w poziomie oszacowania dla tej kategorii znajdą bowiem ostateczne odzwierciedlenie odpowiednio w zmniejszeniu lub zwiększeniu poziomu określonego dla innych procesów, który finalnie również wskazuje na zagospodarowanie odpadów poprzez ich składowanie (co omówiono w kolejnym przypisie dolnym).

⁴⁸ Dane dotyczące innych procesów stanowią kategorię wynikową, która obliczona została jako różnica pomiędzy całością a pozostałymi sposobami zagospodarowania. W praktyce należy przyjąć, że ostateczne zagospodarowanie odpadów materiałowych – w części oszacowanej przy tej kategorii – jest nieznane. Uwzględniając jednak, że poza recyklingiem i przygotowaniem do ponownego użycia, przekształcaniem termicznym oraz magazynowaniem (których poziomy wynikają ze sprawozdań o odpadach komunalnych) faktyczne możliwości zagospodarowania tych odpadów są ograniczone do przekazania ich do składowania. Dlatego też w końcowych wynikach analizy założono, że zarówno oszacowany poziom składowania odpadów materiałowych, jak i poziom obliczony dla innych procesów, łącznie wskazują na składowanie, jako najbardziej prawdopodobny sposób zagospodarowania tych odpadów.

w sprawozdaniach o odpadach komunalnych danych o ilości odpadów zebranych w punktach skupu. Po wyłączeniu z analizy danych dotyczących punktów skupu ilość odpadów z tworzyw sztucznych zmniejszyła się o 4,7% w 2018 r., co może wskazywać, na efektywność działań w celu ograniczenia wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych podejmowanych w gminie. Powyższe oraz fakt, że mniej niż połowa (45,1%) odpadów z tworzyw sztucznych została zagospodarowana w sposób najmniej pożądany w kontekście obowiązującej hierarchii (inne procesy odzysku i unieszkodliwiania, w tym składowanie) w ocenie NIK wskazuje to, że aktualny sposób zagospodarowania analizowanej frakcji odpadów koresponduje z zasadami określonymi w art. 17 ustawy o odpadach.

(akta kontroli str. 3-90, 92-93, 254-259, 279-300, 362-364)

W latach 2017-2019 zlikwidowano na terenie Gminy 1 721 dzikich wysypisk śmieci⁴⁹ o łącznej objętości 8 640,1 metrów sześciennych⁵⁰. Koszt ich likwidacji wyniósł: 315,3 tys. zł w 2017 r., 190,5 tys. zł. w 2018 r. i 210,7 tys. zł w 2019 r.

(akta kontroli str. 3-8, 94-98, 311-316, 349-357)

Dyrektor wyjaśnił, że Urząd nie posiadał danych o morfologii odpadów z uwzględnieniem oszacowanej ilości odpadów z tworzyw sztucznych ze zlikwidowanych w latach 2017-2019 dzikich wysypisk odpadów. Dyrektor jako źródła informacji o powstawaniu dzikich wysypisk wskazał: zgłoszenia od mieszkańców, wizje lokalnie przeprowadzane przez pracowników UMK, MPO Sp. z o.o. i Straży Miejskiej Miasta Krakowa oraz powiadomienia z aplikacji „Kiedy Wywóz”⁵¹.

(akta kontroli str.311-316)

1.7. Gmina opracowała corocznie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, co było zgodne z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Analizy zawierały wszystkie informacje wymagane art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku i były publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej. Sporządzone za lata 2017 i 2018 analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi wskazywały, iż celem analiz była weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Z analiz wynikało m.in., iż:

- Gmina we właściwy sposób realizowała założenia Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi,
- w zakresie odpadów zmieszanych Gmina działała zgodnie z wytycznymi Wojewódzkiego Programu Gospodarki Odpadami,
- moc przerobowa instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych pozwalała na zagospodarowanie całego strumienia odpadów komunalnych powstałego w 2017 r. i 2018 r.,
- na terenie Gminy planowano rozbudowę linii sortowniczej sortowni odpadów selektywnie zbieranych,
- z roku na rok wzrastała liczba odebranych i zebranych odpadów komunalnych.

Podstawą do przygotowania ww. analiz były: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, sprawozdania podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a w 2018 r. również sprawozdania podmiotów zbierających odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

⁴⁹ 934 w 2017 r., 355 w 2018 r. i 432 w 2019 r.

⁵⁰ 4 531,0 m³ w 2017 r., 1 858,5 m³ w 2018 r. i 2 240,6 m³ w 2019 r.

⁵¹ Po wykonaniu przez mieszkańca zdjęcia dzikiego wysypiska, aplikacja określa jego lokalizację i przesyła odpowiednią informację do MPO Sp. z o.o.

(akta kontroli str. 60-90, 311-316, 362-364)

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Miejskiej Kraków za 2019 r., w związku z przesunięciem terminu składania sprawozdań podmiotów odbierających oraz zbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za 2019 r., nie uwzględniała tych danych. Podstawą jej opracowania była analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2019 sporządzona przez MPO oraz dane dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy posiadane przez Urząd.

(akta kontroli str. 323-345, 358-361)

W latach 2017-2019 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie nie przeprowadzał kontroli składowisk odpadów komunalnych funkcjonujących na terenie Gminy obejmujących badanie, bądź zlecenie badania składu morfologicznego, czy też badanie kaloryczności składowanych odpadów.

(akta kontroli str.272-278)

W sprawie trudności i barier jakie Gmina spotyka w poprawie zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych, w tym osiągnięcia wyższej skuteczności selektywnej zbiórki tych odpadów i wyższych poziomów recyklingu podano m.in., iż: *MPO od początku funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi prowadziło zintensyfikowane działania edukacyjne, informacyjne i kontrolne dotyczące selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Niestety w dalszym ciągu dostrzegana jest zbyt mała świadomość i wiedza większości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym selektywnego zbierania odpadów i dążenia do ograniczenia powstawania odpadów „u źródła”. Odpady komunalne, w tym odpady tworzyw sztucznych dostarczane były i są do zarządzanej i eksploatowanej przez MPO do Sortowni Barycz, której podstawowym celem jest wysortowywanie odpadów surowcowych kierowanych do recyklingu ze strumienia odpadów zbieranych selektywnie dla zapewnienia w kolejnych latach uzyskania przez Gminę wymaganych poziomów recyklingu, wpisując się równocześnie w założenia pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym. Odzyskane w ten sposób surowce wtórne przekazywane były i są recykerom do dalszego wykorzystania. Jednakże od 2019 roku zaobserwowano problem z odbiorem wysortowanej z odpadów komunalnych folii, z uwagi na brak rynków zbytu w tym zakresie. W poprzednim okresie głównym odbiorcą tego rodzaju odpadów były Chiny. Aktualnie rynek europejski pracuje nad rozwiązaniami (m. in. w zakresie budowy instalacji do recyklingu odpadów), które wypełniłyby niedobory w tym zakresie. Z dotychczasowych analiz Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy wynika, że do 2019 r. osiągało wymagane poziomy recyklingu. Nie mniej jednak w celu osiągnięcia wymaganych od 2020 r. poziomów recyklingu niezbędnym jest przygotowanie kraju pod względem infrastrukturalnym, zabezpieczenia instalacji prowadzących recykling odpadów surowcowych oraz bioodpadów, które stanowią najwyższy udział w strumieniu odpadów komunalnych. W związku z tym, rekomenduje się, aby dotychczasowy sposób obliczania poziomów recyklingu i odzysku odpadów był zachowany według dotychczasowych zasad co najmniej do 2025 r. Jednocześnie biorąc pod uwagę zaistniałe niedobory ilościowe i jakościowe dotyczące systemu zagospodarowania odpadów, w celu zapewnienia pełnej funkcjonalności systemu zagospodarowania odpadów, spełniającego wzrastające wymagania prawne, a także mogącego w pełni obsłużyć Gminę, MPO podjęło działania mające na celu dopełnienie Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w instalację do recyklingu odpadów, w tym przede wszystkim do recyklingu*

odpadów z tworzyw sztucznych. Wymaga to stworzenia odpowiednich mechanizmów finansowych, zapewniających dostosowanie takich działań w ramach systemu rozszerzonej odpowiedzialności producentów (ROP), gdzie pełne koszty zbiórki i zagospodarowania odpadów opakowaniowych należałoby zawrzeć w cenie produktów wprowadzanych na rynek w opakowaniach. Zasadnym wydaje się, że opłaty od producentów oraz podmiotów wprowadzających produkty w opakowaniach na rynek polski (podmioty zobowiązane), co do zasady powinny być opłatami partycypacyjnymi, składającymi się na krajowy fundusz recyklingu opakowań, tworzony solidarnie przez podmioty zobowiązane. Pozyskane środki mogłyby być przekazywane na finansowanie systemów selektywnego zbierania i przetwarzania odpadów opakowaniowych (selektywnego zbierania oraz sortowania w sortowniach odpadów), na wsparcie systemu recyklingu (dofinansowanie zakładów recyklingowych, nowych technologii, budowę nowych instalacji), a także mogłyby zostać przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu, edukację ekologiczną, kontrolę GIOŚ i WIOŚ (np. likwidacja dzikich wysypisk).

(akta kontroli, str. 367-371)

1.8. Całkowite koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy wyniosły w poszczególnych latach: w 2017 r. – 184 167,17 tys. zł, w 2018 r. – 202 736,74 tys. zł i w 2019 r. – 228 832,12 tys. zł.

(akta kontroli, str. 3-8, 60-90, 164-173, 235-253, 365-366)

Zgodnie z art. 9m ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina w latach 2018-2019 występowała do podmiotów prowadzących instalacje komunalne o przedstawienie szczegółowej kalkulacji kosztów zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z kalkulacją cen jednostkowych za zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przy ul. Krzemienieckiej w Krakowie łączne koszty netto zagospodarowania wynosiły 38 904 386 zł (przy ilości odpadów przyjętych do zagospodarowania 100 000 Mg, stawce netto zagospodarowania odpadów komunalnych 389,04 zł/Mg, stawce brutto – 420,16 zł/Mg).

Według kalkulacji cen jednostkowych za zagospodarowanie odpadów komunalnych przez Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów przy ul. Giedroycia w Krakowie koszty netto zagospodarowania odpadów wyniosły 61 016 000 zł (przy planowanej ilości odpadów – 233 856 Mg, wstępnej stawce zagospodarowania odpadów 260,91 zł/Mg). Maksymalna stawka netto zagospodarowania odpadów komunalnych (z uwzględnieniem akceptowalności społecznej) wynosiła 223,83 zł/Mg, stawka brutto – 241,74 zł/Mg).

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173, 217, 219)

Łączne koszty odbioru odpadów komunalnych z terenu Gminy wyniosły w poszczególnych latach: w 2017 r. – 40 676,23 tys. zł (w tym: koszty odbioru i transportu zmieszanych odpadów – 27 269,54 tys. zł, koszty odbioru i transportu selektywnie zbieranych odpadów – 12 679,43 tys. zł, koszty odbioru i transportu odpadów biodegradowalnych i kuchennych – 727,26 tys. zł), w 2018 r. – 41 868,80 tys. zł (w tym: koszty odbioru i transportu zmieszanych odpadów – 28 453,79 tys. zł, koszty odbioru i transportu selektywnie zbieranych odpadów – 12 515,26 tys. zł, koszty odbioru i transportu odpadów biodegradowalnych i kuchennych – 899,75 tys. zł), w 2019 r. – 55 995,72 tys. zł (w tym: koszty odbioru i transportu zmieszanych odpadów – 36 746,44 tys. zł, koszty odbioru i transportu

selektywnie zbieranych odpadów – 13 155,41 tys. zł, koszty odbioru i transportu odpadów biodegradowalnych i kuchennych – 6 093,87 tys. zł).

(akta kontroli, str. 3-8, 60-90, 164-173, 217-218, 365-366)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina podejmowała działania w celu realizacji zadań zawartych w KPZPO i WPGO ukierunkowanych na zapobieganie powstawaniu odpadów oraz na tworzenie i utrzymanie punktów ponownego użycia/napraw i wymiany rzeczy. Gmina uzyskiwała wymagane prawem poziomy recyklingu odebranych i zebranych odpadów komunalnych.

Urząd posiadał wymagane prawem informacje o źródłach i sposobach zagospodarowania odpadów i rzetelnie sporządzał sprawozdania o odpadach komunalnych oraz na ich podstawie roczne analizy. NIK zwraca jednak uwagę, że dane zawarte w tych dokumentach (ze względu na ich narzuconą formę) nie pozwalały ustalić dokładnej ilości odebranych i zebranych odpadów komunalnych w podziale na poszczególne frakcje wraz z pełną informacją o ostatecznym sposobie ich zagospodarowania.

W 2017 r. 23,7%, a w 2018 r. 21% odpadów z tworzyw sztucznych z terenu Gminy zostało poddanych recyklingowi, a odpowiednio 34,2% i 33,9% poddano przekształceniu termicznemu z odzyskiem energii. Pozostałe 42% i 45% zostało poddanych innym procesom odzysku i unieszkodliwiana (w tym również składowaniu niewielkich ilości), jednak Gmina nie dysponowała wiedzą na temat ich docelowego zagospodarowania, innego niż proces R-12 (zastosowanie którego nie dostarcza konkretnych informacji). Biorąc pod uwagę powyższe statystyki, jak również osiągnięcie spadku ilości odebranych i zebranych odpadów z tworzyw sztucznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca z 15 kg w 2017 r. do 14 kg w 2018 r. oraz zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki tej frakcji odpadów z 3,2% w 2017 r. do 4,1% w 2018 r., NIK ocenia, że sposób gospodarowania odpadami z tworzyw sztucznych w Krakowie był zgodny z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, określoną w art. 17 ustawy o odpadach.

OBSZAR

2. Działania informacyjne oraz zachęcające do ograniczania wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych

Opis stanu
faktycznego

2.1. MPO prowadziło działania edukacyjno-informacyjne realizując zapisy umowy z dnia 7 czerwca 2013 r. o świadczenie usług publicznych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Działania te adresowane były do różnych grup wiekowych, a w ich zakres wchodziło: prowadzenie warsztatów edukacyjnych, organizacja licznych konkursów związanych z zasadami postępowania z odpadami, udostępnianie szkołom odpowiednio przygotowanych materiałów dydaktycznych, które umożliwiają nauczycielom prowadzenie zajęć na temat segregacji odpadów, dystrybucja ulotek, plakatów, filmów i innych materiałów edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców Krakowa, czynny udział w organizowaniu imprez o charakterze ekologicznym (Sprzątanie Świata, Dni Ziemi, Edukacyjne Dni Otwarte MPO, Rodzinne Pikniki Ekologiczne, Pikniki Krakowskie itp.).

We wszystkich działaniach edukacyjno-informacyjnych propagowane były zasady prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy, podkreślana była również konieczność zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów poprzez zachęcanie do wykorzystywania produktów wielokrotnego użytku, a także przez ograniczanie produktów i opakowań wykonanych z tworzyw sztucznych.

MPO w latach 2017-2019 prowadziło na terenie Gminy następujące kampanie:

- Program edukacyjny dla przedszkoli - „Krakowskie przedszkolaki to Eko-dzieciaki” – interaktywne warsztaty ekologiczne o tematyce związanej z segregowaniem odpadów (łącznie ok. 5 tys. uczestników);
- Program edukacyjny dla klas I-III szkół podstawowych „Krakowskie dzieci wiedzą jak wyrzucać śmieci”, realizowany w ramach „Akademii Młodego Krakowianina” – zajęcia edukacyjne o charakterze interaktywnej zabawy z wykorzystaniem technik audiowizualnych (łącznie ok. 900 uczestników);
- Program edukacyjny dla klas IV-VI szkół podstawowych „Od segregacji nie ma wakacji” – praktyczne warsztaty edukacyjne poświęcone zasadom selektywnej zbiórki odpadów w Krakowie (łącznie ok. 2,9 tys. uczestników);
- Program edukacyjny dla klas VII-VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych „Elektroodpady mają zasady” – zajęcia edukacyjne, których przewodnim motywem były zasady postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym (łącznie ok. 750 uczestników);
- Program edukacyjny „Krakowskie szkoły najlepiej segregują odpady” – kompleksowy program, którego celem było zorganizowanie właściwego systemu segregacji odpadów w krakowskich szkołach. W ramach programu zorganizowano m.in. szkolenia metodyczne dla nauczycieli, przekazano kosze do segregacji dla szkół (łącznie 83 szkoły dołączyły do programu);
- Program edukacyjny dla placówek oświatowych „Kino za baterie”. Placówki biorące udział w programie prowadziły zbiórkę zużytych baterii, a nagrodami dla uczestników były darmowe bilety do krakowskich kin (za 155 487 kg baterii wydano 57 012 biletów);
- Konkurs plastyczny dla przedszkoli „Eko-Kreatorzy” – wykonanie kostiumów z materiałów przeznaczonych do recyklingu;
- Program edukacyjny dla seniorów „Mądrze segregujesz – więcej zyskujesz”. Uczestnicy zajęć poznawali zasady selektywnego zbierania odpadów w Krakowie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ekonomiczny aspekt segregowania odpadów (łącznie 82 uczestników);
- Gra miejska „Krakowska Gra o Czystą Ziemię”. Zabawa w formie podchodów, organizowana w ramach akcji Sprzątanie Świata (łącznie 145 zespołów);
- Materiały edukacyjno-informacyjne dla mieszkańców (łącznie 596 200 szt. ulotek, 56 000 szt. plakatów);
- „Edukacyjne Dni Otwarte w MPO” (łącznie ok. 1 200 uczestników);
- „Wiemy jak segregujemy” – interaktywne warsztaty edukacyjne dla uczniów klas I-III krakowskich szkół podstawowych prowadzone w konwencji spektaklu teatralnego połączonego z konkursami o tematyce ekologicznej (łącznie 1 100 uczestników);
- Program edukacyjny „Proste sposoby na trudne odpady”;
- Program edukacyjny „Zgnieć z RePETem” propagujący właściwe postępowanie z odpadami plastikowymi.

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173, 217-234)

2.2. Ponadto na terenie Gminy w latach 2017-2019 podejmowane były m.in. następujące działania w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:

- realizowano program „100% Korzyści”, który umożliwiał mieszkańcom Krakowa bez dodatkowej opłaty oddanie niepotrzebnych tekstyliów (zgłoszenia przyjmowane były telefonicznie, odbiór następował bezpośrednio z nieruchomości),

- świadczone usługę „Elektrobrygada na telefon” (zgłoszenia przyjmowane były telefonicznie, pracownicy Elektrobrygady przyjeżdżali o omówionej porze i odbierali elektroodpady).
- realizowano program „Krakowskie Eko-Pudełka” (na terenie miasta rozstawione były pojemniki na odpady niebezpieczne tj. drobne elektroodpady oraz zużyte, igły, ampułki, przeterminowane leki),
- na terenie MPO ustawiony został specjalny automat zgniatający butelki plastikowe („RePET”).

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173)

2.3. W kontrolowanym okresie dochody z tytułu opłat z gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły łącznie 585 280,52 tys. zł, w tym: w 2017 r. – 184 976,92 tys. zł, w 2018 r. – 193 134,78 tys. zł i w 2019 r. – 207 168,82 tys. zł. Natomiast łączne koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi wyniosły: 1 891,38 tys. zł (tym samym udział ich w dochodach Gminy z tytułu opłat za gospodarowania odpadami komunalnymi wyniósł 0,32%), w tym: w 2017 r. – 643,96 tys. zł (0,35%), w 2018 r. – 561,89 tys. zł (0,29%) i w 2019 r. – 685,52 tys. zł (0,33%).

Koszty edukacji ekologicznej w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych wyniosły w latach 2017-2019 – 283,71 tys. zł, w tym: w 2017 r. – 96,59 tys. zł, w 2018 r. – 84,28 tys. zł i w 2019 r. – 102,83 tys. zł, i stanowiły 17,65% kosztów edukacji ekologicznej w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, które wyniosły w latach 2017-2019 – 1 607,67 tys. zł, w tym w 2017 r. – 547,37 tys. zł, w 2018 r. – 477,60 tys. zł i w 2019 r. – 582,70 tys. zł.

(akta kontroli, str. 3-8, 164-173)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Podejmowane przez Gminę działania informacyjno-edukacyjne koncentrowały się na informowaniu mieszkańców o zasadach selektywnej zbiórki odpadów, jak również możliwości ograniczania ilości wytwarzanych odpadów. Zdaniem NIK działania prowadzone w latach 2017 – 2018 mogły skutkować zmniejszeniem ilości wytwarzanych odpadów z tworzyw sztucznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca z 15 kg w 2017 r. do 14 kg w 2018 r. oraz zwiększeniem skuteczność selektywnej zbiórki tego strumienia odpadów z wynoszącej 3,2% w 2017 r. do 4,1% w 2018 r.

IV. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W związku z niesformułowaniem wniosków NIK nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, maja 2020 r.

Kontrolerzy
Anna Stochel – Łukasińska
Główny specjalista kontroli
państwowej

Piotr del Fidali
Starszy inspektor kontroli państwowej